

Hopenhagen, hyckleriet och Coca-Cola

KOMMENTAR

Vandana Shiva, Indiens främsta miljökämp, sa att hon "fick en smärre chock" när hon klev av planet på Köpenhamns flygplats, och det första hon "såg var en Coca-Colafaska" som sponsor för "Hopenhagen", det hoppfulla Köpenhamn. Hopenhagen (en ordlek på Copenhagen) har varit en bred kampanj under COP15, Köpenhamnstoppmötet.

Vandana Shiva talade med Amy Goodman på *Democracy Now* 14 december och sa: "Coca-Cola borde inte vara symbolen för att finna lösningar på klimatkrisen."

Hon påpekade: i Plachimada i Indien, där Coca-Cola pumpade upp 1,4 miljoner liter vatten varje dag för att tillverka läskedrycker, var "kvinnorna tvungna att gå ut mot Coca-Cola. Kvinnorna tvingades säga: 'Stäng den här fabriken för vi måste gå tio miles för att hämta rent vatten.' Det är inget Hopenhagen. Kvinnorna i Plachimada skulle inte se något hopp i en Coca-Colafaska."

Plachimada är en liten by i Kerala, där kvinnorna organiserade sig och stängde en Coca-Colafabrik 2004, och detta blev startpunk-

I ett land där över 70 procent av befolkningen direkt eller indirekt lever av jordbruket är det ett säkert sätt att skapa katastrofer att stjäla vattnet och förgifta vatten och mark.

ten för en rörelse över hela Indien. Orsaken var att de byar som befann sig i närheten av Coca-Colafabriker drabbas av svår vattenbrist som ett direkt resultat av att fabriken pumpar upp oerhörda mängder vatten från det gemensamma grundvattnet.

Brunnarna har sinat och handpumparna fungerar inte längre. När man går djupare i grundvattnet för att pumpa upp vatten börjar detta smaka och lukta underligt. Coca-Cola har hänsynslöst släppt ut sitt avloppsvatten på fälten runt fabriken och ibland i floder, däribland Ganges, i trakten. Alltså har både marken och grundvattnet förorenats.

"Vattenbrist, förorening av mark och grundvatten, giftigt avfall och medel mot skadedjur och växter har fått effekter av oerhörda proportioner i Indien. I ett land där över 70 procent av befolkningen direkt eller

indirekt lever av jordbruket är det ett säkert sätt att skapa katastrofer att stjäla vattnet och förgifta vatten och mark" säger de aktivister som för en kampanj mot Coca-Cola.

Coca-Colas arrogans i Indien har väckt reaktioner. Den växande oppositionen mot företaget – framför allt från de trakter som påverkas av dess produktion – har fått en så snabb spridning och nått en sådan styrka att Coca-Cola måste anlita en PR-firma, Perfect Relations, i ett försök att skylla över problemen i stället för att ta itu med dem.

Den första och absolut mest framgångsrika kampen genomfördes i Plachimada i Kerala, där den största Coca-Colafabriken i landet stängdes i mars 2004. Från början fick fabriken order från delstatsregeringen att stänga under en kortare tid för att torkan

i trakten skulle bekämpas, men kunde inte ta upp produktionen igen eftersom det lokala byrådet (*panchayat*) vägrade att förnya Coca-Colas tillstånd att verka.

Liknande aktioner har lett till domstolsutslag eller delstatliga ingripanden som begränsade Coca-Colas härjningar i Indiens vattenreserver. I Kala Dera i Rajasthan bildades till exempel "kampkommittéer" i 32 byar för att hindra företaget att stjäla deras vatten. I Mehdiganj, en by ett par mil ifrån Indiens heliga stad Varasani, har man gått hårt åt Coca-Cola.

– Tre fabriker har stängts, säger Vandana Shiva.

– Coca-Cola kommer inte med hopp, och Coca-Cola ska inte vara symbol för att hitta lösningar på klimatkrisen, sa hon till *Democracy Now*.

De stora media i Indien har, som man kan förvänta, antingen undvikit frågan eller dämpat ner rapporteringen om dessa strider av rädsla för att förlora annonsintäkter.